

DE POSTRYDER

DER PROVINCIE LIMBURG.

Het abonnement is bepaald op 7 fr. binnen de stad. 8 fr. buiten de stad.

Een blad afzonderlyk, 20 centiemen.

De aankondigingen, per drukregel, 15 centiemen.

De reclamen, per drukregel, 25 centiemen.

De Postryder verschynt s' dingsdags, s' donderdags en zaterdags.

Men schryft in te Tongeren by M. COLLEE, boekdrukker uitgever van dit blad, groote markt, 20, en by alle postdirecteuren.

Alle toezending van brieven, annonces, geld, enz., moet gefrankeerd zyn.

TONGEREN, DEN 5 JANUARY.

In een weekblad van Brugge, genaemd het Jaer 50, leest men, onder den titel van *katholieke onvoorzigtigheden*, eenige opmerkingen welke wy hier, met byvoeging van twee of dry andere, mededeelen:

1° De katholieken, die maer een doel hebben, te weten, het goed te doen zegepralen, zyn het niet altyd eens om dit doel te bereiken. Zy zien meest altyd naer den persoon die het goed in hunnen naam moet doen, en vergeten middeleryl het hunne by te dragen om het goed te bereiken. — De liberalen in tegendeel zyn altyd eensgezind; de persoon doet er by hen niets aen, al hiet hy Barrabas, of al was hy een koeiwachter.

2° Daer zyn katholieken die by het kleinste ongeval den moed verliezen. — De liberalen laten nooit den moed zinken; zelfs als zy overwonnen zyn of gaen worden, roepen zy nog viktorie.

3° Daer zyn steden en dorpen waer de katholieken zich de zaken van het land of van de gemeente niet aantrekken tot acht dagen vóór de kiezing. — De liberalen integendeel werken jaer in jaer uit om tot nadeel van den godsdienst hunne makkers op de kussens te brengen.

4° Daer zyn steden en dorpen die geheel op hun eigen werken en in de gemeentelyke kiezingen mannen kiezen, die juist niet veel kwaed doen aen de gemeente, maer die in de provinciale of algemeene kiezingen tegen de katholieken zyn en werken. — By de liberalen hangt alles aeneen, en nergens zullen zy mannen kiezen die van hunnen deeg niet zyn.

5° Heeft er onder de katholieken een eene fout bedreven, dan is het gedaen, hy heeft hunne gunst verloren. — De liberalen integendeel verschonen hunne makkers, al hadden zy hun vader vermoord.

6° De katholieken laten zich al te gemakke-lyk blauwe bloemjes op de mouw spannen, omdat zy te veel vertrouwen in de menschen hebben. — De liberalen betrouwen niemand, en staen op loer tot dat zy van hun stuk zeker zyn.

7° De katholieken zyn nooit geheel voldaan van hunne gazetten; zy vinden er altyd iets aen te kort of te lang. — De liberalen zien zoo nauw niet; zy wachten zich wel van hunne eigene gazetten te beknibbelen.

8° Vele katholieken weigeren hunne politieke regten uit te oefenen, omdat zy, zoo zy zeggen, met Jan en alleman willen wel staen. — De liberalen redeneeren zoo niet; om hun doel te bereiken, ontzien zy noch personen noch zaken.

9° De katholieken, denkende dat de goede zaak wel zal zegepralen zonder geldelyken onderstand, ontslaen zich van geldopofferingen. — De kas der liberalen integendeel is altyd wel voorzien om door te dryven wat zy voor hebben; hunne drukpers wordt rykelyk ondersteund.

10° De katholieken steunen zich te veel op de rechtvaardigheid hunner zaak, en denken dat zy wel door haer zelve, zonder hunne hulp zal zegepralen. — De liberalen steunen op hunne principien niet, maer de werkloosheid der katholieken te baet nemende, en geenen sterken wederstand ontmoetende, rukken zy de katholieken instellingen omverre en voeren den schepter, niet door de rechtvaardigheid, maer door stoutmoedigheid en geweld.

Men schryft uit Brussel aen den *Vlaemschen Leeuw*:

Onze nieuwe Koning heeft, zoo het schynt, een eigenhandigen brief aen Pius IX geschreven, om aen Z. H. den zegen over zyn beginnend bestuur te verzoeken. Zyn de inlichtingen, welke wy van alle kanten ontvangen, echt, dan zou Z. M. dit verzoek in de bewoordingen der kieschte heuschheid, en met de gevoelens van een waren Katholyke uitgedrukt hebben. Men heeft my uit dien brief eene zinsnede medegedeeld die waerlyk van de diepste verkleeftheid van den Vorst aen den H. Stoel getuigt. Deze luidt als volgt: « De eerste plicht van een Katholyken Koning, die den Troon beklimt, moet zyn van den Vaderlyken zegen aen Z. H. te vragen. »

Als men in eenen Koning zulke gestellenissen aantreft, dan moet men niet meer verwonderd zyn te vernemen, dat Hy in zyn Hof eenen Armoesener heeft benoemd. Deze, zoo men zegt, zou geen ander zyn dan Mgr Dechamps, de nieuwe Bisschop van Namen, aen wiens zorgen en lessen Hy eertyds, door zyne Godvruchtige Moeder werd toevertrouwd.

De derde blyk van verkleeftheid aen onzen H. Godsdienst, onlangs door den Koning gegeven, en welke wy ons eene plicht maken hier, tot stichting en troost der Katholyke Belgen, aen te halen, is de oppassendheid met de welke Hy de diensten en plichtigheden van den Kersdag, in zyne parochiale kerk van Caudenberg, met geheel de Koninklyke Familie, heeft bygewoond.

De Vrymetselaers die, gelyk gy denken kunt, niet weinig deze handelwys afkeuren, sparen noch poogingen, noch kuiperyen, om den Koning te omringelen en op Hem te wegen, ten einde Hem te bewilligen toe te laten, al de verdrukkende wetten, die zy tegen de Katholyken gesmeed hebben, in de tegenwoordige zitting op het tapyt te brengen en te doen stemmen. Het is te verhoppen, en volgens ons gedacht, is onze hoop niet ongegrond, dat de Vrymetselaers in hun ontwerp niet zullen lukken. Mogten wy dan aen het dagblad de *Courrier de l'Escout*, gelooven, dan zouden zelfs van nu af de dagen van het tegenwoordige ministerie geteld zyn; en ver van aen Frère en Bara toe te staen van met hun geweld voor den dag te komen, zou Leopoldus II van zyne ministers, van nu af geesicht hebben, dat zy dags voor de kiezing van juny, hunne portefeuilles zouden neerleggen, ten einde alzoo het land den middel te geven, van zonder eenige persing van wege het bestuur, zyne denkwyze uit te drukken.

Deze handelwys ware ten andere de eenigste die in overeenstemming zou zyn met de koninklyke woorden, by de eed aflegging, uitgesproken, en door de welke Z. M. openlyk verklaert dat zyne *Grondwytige zending* *Hembuiten de worstelingen der partyen plaetst, en dat Hy aen het land zelf overlaet tusschen deze te beslissen.*

Troonbeklimming van Leopold II.

In weérwil van alle ruststoorende vooruitzichten heeft Leopold II den troon van België vreedzaam bekomen en zyne regering onder het algemeene vredegejuich begonnen. Deze gebeurtenis moet voor alle Belgen eene heilzame les zyn. nooit zal de vreemde onze provinciën inpalmten, zoo lang er eendragt en ware vaderlandsche toegenegenheid zal heerschen onder de inboorlingen. Zy hebben zich allen grootelyk bedrogen die voor de dood van Leopold I voorspelden dat België eene prooi was bereid om aen Frankryk ingelyfd te worden. Onze nationaliteit is in de laatste gebeurtenissen bekrachtigd geworden, en het hangt maer van ons af om ze door onze eendragt en unie voor altyd te bevestigen.

Indien wy aen onze Constitutie getrouw blyven en alle binnenlandsche twisten doen ophouden, zoo zyn wy verzekerd dat de regering van Leopold II voor België nog heilryker zal zyn dan die van zynen doorlichtigen vader. Er is geen land in Europa dat het voortduren van den vrede niet verlangt. Frankryk heeft meer dan eenig ander land den vrede noodig. Zyne geldmiddelen zyn uitgeput en alles wat het land kan opbrengen moet gebruikt worden voor de nationale tentoonstelling van 1867; daerom zullen voor dien tyd de soldaten uit Rome en uit Mexico terug geroepen zyn, en Napoleon III begrypt dat de roem der legers en der gevechten alleen zyne dynastie niet vestigen kan. Wel is waer, de vermindering des legers in Frankryk is niet ernstig; maer wat zou hy met zyne duizende officieren doen, indien hy zyn leger ging afanken. Het is een geluk voor Europa geweest dat Bismark zoo weinig gehoor by de staetsmannen die den keizer omringen bekomen heeft. Men begrypt meer en meer te Parys dat een verbond met Oostenryk veel gewigtiger is voor Frankryk dan al de onderhandelingen met Pruisen. Indien Frankryk, Engeland en Oostenryk verenigd blyven, zal de vrede van Europa in lange jaren niet gestoord worden, en het is in dien vrede dat

België onder het wys bestier van Leopold II het toppunt der beschaffing en der volksvlyt moet bereiken.

Waerom zouden onze ministers niet begrypen wat voor geenen burger een geheim kan wezen? Waerom zouden zy hunne hatelyke partydigheid niet daerlaten en aen alle Belgen gelyk recht laten wedervaren? Hebben de katholieken door hunne wederspanningheid verdiend om als paria's behandeld te worden? Moeten al de bedieningen aen de vrymetselaers worden uitgedeeld? — Geene partydigheid meer! ware verdiensten alleen zullen voortaan loon bekomen, an wy wenschen dat er wat minder eerekransen uitgedeeld worden. Alles is overdreven in België; het getal der *cheubiers* en der *Monsignors*; wy vreezen dat de eene en de andere titel nog zullen belagchelyk worden. (Volksblad.)

Men verzekert dat Leopold II eenen brief aen den Paus gezonden heeft waerin hy den zegen vraegt van het opperhoofd der Kerk, er byvoegende « dat dit de eerste akt zou moeten zyn van elken katholieken prins, dadelyk « na zyne troonbeklimming. »

Men moet het als een geluk voor ons land beschouwen van voortaan geregeerd te zullen worden door eenen vorst welke met zulke edele gevoelens bezield is.

M. Langrand-Dumonceau.

Er is een man, zegt de *Huisvriend* van Antwerpen, die sedert eenige jaren eene groote rol speelt in de financieele wereld door het genie zynar kombinatiën, en die zeker als een der grootste financiers van onzen tyd zal worden aanzien — slytens zelfs M. Frère, dien men zoo geerne met de grootste pluim zou willen doen pronken. Ik wil spreken van graef Langrand Dumonceau, die in de financieele wereld de Koning van dien dag is.

Ik heb de eer niet deze celebritet te kennen, die op eenen troon van *Louis d'or* schynt te zitten; maer daer geloven, dat hy eene gansche omwenteling in de geluwereld maekt en er nieuwe gedachten vooruit zet, die meer en meer ingang vinden, zoo als onder ander zyn stelsel van landbouwkrediet met jaerlyksche afkortingen, doet hy nog zien dat het hart hem op de rechte plaats klopt, en ik zou wel wenschen, dat de groote doktrinaire financiers, wier gazetten hem gedurig aanvallen, zoo menschlievend waren als hy, en zoo dik wyls de beurs open deden voor den arme.

De Koning onzer geluwereld, wilde dat op den dag van de inhuldiging onzes nieuwen Konings, de armen ook zouden feest vieren en een goed glas op Leopold's geluk en welvaart drinken. Graef Langrand Dumonceau gaf, volgens de *Indépendance*, 5000 fr. aen den burgemeester van Brussel en 5000 fr. aen den voorzitter der maetschappy van St. Vincentius a Paulo, beide sommen voor den arme der hoofdstad; 500 fr. aen eene maetschappy van weldadigheid, voor het doen eener brooduitdeeling; 500 fr. voor den arme van St. Josse-ten-Noodde, enz., enz. Eene koninklyke gift inderdaad!

M. Langrand Dumonceau, wint ruim en geeft ook ruim. Dat strekt hem ter ere! Hy doet zien, dat er in plaets van zyn hart niet een koud en zielloos goudstuk is gestoken! Indien de vrienden van de *Echo du Parlement*, die ook gelukkige spekulanten zyn, en wier mes langs verschillende kanten snydt, de goed gevulde beurs eens zoo breed wilden open doen als hy, vele armen zouden met geen hongerigen buik *leve de Koning!* hoeven te schreeuwen.

De koning van Belgenland, Leopold I, wandelde eens in een klein dorp tegen Brussel gelegen; het was avond en de inwooners hadden verlicht. Tusschen de versieringen bemerkte Z. M. een transparent op welke deze woorden stonden:

« Leve de Koning! ik heb twee millioenen tot zynen dienst! »

De Koning stond stil en wilde weten wie die middadige burger was; deze kwam op den dorpel zynar deur en sprak:

« Ik heet Millioen, en myne twee zonen die

heeten gelyk hun vader, zyn in de wapenschool en zullen zich kortelings in dienst van Zyne Majesteit bevinden. »

De Koning lachte hartelyk en zette zynen weg voort.

Een liefhebber van boterkoekskens.

Zichier eene zonderlinge historie welke wy ontleenen aen de *Epoque* van Parys:

« Dezer dagen kwam een heer met verlate botteken, eene gouden ketting rond den hals, gele handschoenen en een fyn geborsteld habiet aen, by eenen taertjesbakker binnen in de Viennestraat.

« — Wat zou mynheer bevelen? »
« — Honderd-vyf-tig boterkoekskens. »
« — Verdoovel! dat is nog al eene aflevering van belang. Mynheer zal die toch op het oogenblik niet willen hebben? »
« — Binnen dry uren, op zyn allerlaetst. »
« — 't Is goed, maer zou mynheer iest willen in pand laten? »
« — Altyd. Daer zyn zes franks. Binnen dry uren dan. Gy hebt my goed begrepen. »
« — Binnen dry uren. »

« Recht over den taertjesbakker woont een kleermaker, die zoo benoemd is in zyn vak als zyn overman in het zyne. By dien kleermaker stapte denzelfden dag een heer binnen, elegant gekleed, met een neusnyper op eenen gouden ketting aen.

« By het binnenkomen laet hy het oog vallen op het schoonste stuk uit het magazyn. Hy neemt het in oogenschouw, betast het, dingt af en komt nopens den prys overeen: « Honderd vyf-en-twintig franks, zonder escompte. »

« De heer in kwestie trekt het kleedingstuk aen, en verzoekt den kleermaker eens evenjes met hem over den boulevard te gaen, by zynen gebuer, den taertjesbakker. Hy heeft met dezen eene rekening te verffellen en de honderd vyf-en-twintig franks zullen uit de handen van den taertjesbakker overgaen in de hand van den kleermaker. Zoo komen zy beiden in den winkel van den eerste. De Mynheer voert het woord.

« — Welnu, beste, zyt ge in regel? »
« — Nog niet. Het is nog geene dry uren. »
« — Hoeveel tyd hebt ge dan nog noodig, »
« — Wel op zyn hoogst nog tien minuten. »
« — Ik heb nog zaken af te doen, en ik zal langs hier terugkomen. Enkel zult gy van de honderd vyftig, welke ik moet ontvangen, er honderd vyf-en-twintig aftellen aen mynheer die er zal op wachten. »

« — Dat zal maer eenige oogenblikken aenloopen. Dat mynheer de goedheid hebbe zich maer wat neder te zetten. »

« De heer verlaet den winkel, de kleermaker zet zich neer. »

« Na verloop van tien minuten, telde de nauwgezette taertjesbakker honderd vyf-en-twintig boterkoekskens af aen den kleermaker, en bood hem ten zelfden tyde eene kleine rekening aen van 19 franken. »

« Gemakkekyk kan men begrypen welk gezicht de beide nyveraers trokken, toen men elkander uitleg gaf over hetgene er was voorgevallen. »

Den 21 december is te Diepenberk, gehucht Lutselus, de genaemde Theresia Byloos, oud 60 jaren, ongelukkelyk om het leven gekomen. Met baren zoon 2 peerdien, die in eene meukar gespannen waren, begeleidende, heelt zy van een dezer eenen slag ontvangen op het oogenblik dat dezelve zyn op hol gegan en moeder en zoon hadden overmeesterd. De dood der ongelukkige vrouw moet oogenblikkekyk zyn geweest.

— Voordene week heeft eene droevige gebeurtenis de gemeente en onstreken van Vierseel in verslagenheid gedompeld.

De genaemde E. L. Hermans, bediende der accyusen geboortig van Antwerpen en woonende te Santhoven, keerde na zyne ronde gedaen te hebben, terug naar zyne woning.

Door de duisternis misleid geraakte hy van den weg en viel in de vaert.

Zyne noodkreten werden gehoord door twee buitenlieden. Deze snelden aanstonds ter hulp van den drenkeling, doch al hunne poogingen om hem te redden waren vruchteloos.

— Nu zes of zeven jaren geleden stierf M. Wyls, oud-burgemeester van Brussel, eene fortuin van twee a dry millioen francs nalatende. M. Wyls was niet getrouwd en liet voor eenige erfgenamen na de kinderen van zynen broeder en zuster. De fortuin viel voor de helft te beurt aen M. Zaman, senateur, en voor de andere helft aen de vier kinderen zyns broeders.

Na het overlyden, vond men een testament dat al de neven en nichten ontferde, ter uitzondering van M. Zaman, die in bezit kwam van de overgrote fortuin des overledeue.